

Zemřel významný český historik prof. Zdeněk Jindra

Dne 30. srpna 2023 se dovršila životní pouť pana prof. PhDr. Zdeňka Jindry, CSc., předního českého historika se zaměřením na moderní evropské a středoevropské hospodářské dějiny, dějiny podnikání a zejména zbrojního průmyslu, který působil na Ústavu hospodářských a sociálních dějin FF UK.

Pr
of
.
Ji
nd
ra
pa
tř
í
k
za
kl
ad
at
el
sk
ým
os
ob
no
st
em
ob
or
u
ho

sp
od
ář
sk
ýc
h
a
so
ci
ál
ní
ch
dě
ji
n
na
Un
iv
er
zi
tě
Ka
rl
ov
ě
v
po
li
st
op
ad
ov
é
éř
e
a
řa

dí
se
k
us
ku
pe
ní
ho
sp
od
ář
sk
ýc
h
hi
st
or
ik
ů
so
us
tř
ed
ě
n
ýc
h
ko
le
m
Ús
ta
vu
ho
sp
od
ář
sk

ýc
h
a
so
ci
ál
ní
ch
dě
ji
n
FF
UK
,
pr
o
ně
ž
se
vž
il
o
oz
na
če
ní
pr
až
sk
á
ho
sp
od
ář
sk
o-
hi

st
or
ic
ká
šk
ol
a.

Absolvent oboru historie a archivnictví zůstal po celý život spojen s FF UK, nejprve s katedrou obecných dějin a pravěku a od roku 1990 s katedrou a později Ústavem hospodářských a sociálních dějin FF UK. Dne 29. září 2016 převzal diplom emeritního člena akademické obce FF UK.

Odborná činnost prof. Jindry zahrnuje několik rovin, a to rovinu pedagogickou, badatelskou a organizační. Všechny roviny spojuje společný jmenovatel – skromnost, houževnatost, poctivost, svědomitost, vytrvalost, píle a lidskost. V rovině pedagogické nelze nezpomenout jeho mimořádnou lásku k učení, snahu předat své znalosti studentům, zkrátka zaujetí pro výuku a pečlivost přípravy na každou hodinu. S výukou souvisí i tvorba učebnic. Zásadní přínos pro koncepci a etablování hospodářských a sociálních dějin na FF UK jako moderního oboru bylo vydání „Úvodu do studia hospodářských a sociálních dějin I“ pod jeho vedením a za jeho spoluautorství. Dále je nutné zmínit jeho nezištnou podporu mladých absolventů oboru, jejich odborného a kvalifikačního růstu.

Badatelská rovina prof. Jindry má velmi široký záběr. Nejprve se zaměřil nejprve na obecné dějiny v hospodářském kontextu, dále na dějiny bankovníctví, analýzu „imperialismu“ z hlediska vztahu ekonomicky vyspělejších regionů Evropy a méně vyspělých, hospodářské dějiny zemí střední a jihovýchodní Evropy v 19.–20. století, industrializaci rakouské a rakousko-uherské monarchie včetně vývoje českých zemí, ekonomicko-politické ideje a koncepce, zejména Naumannovu Mitteleuropu a v neposlední řadě na dějiny podnikání (business history) se zaměřením na zbrojní firmy, jako byly Kruppovy a Škodovy

závody. Mezníkem pro Jindrovu odbornou orientaci se staly dlouhodobé studijní pobyty ve SRN v roce 1967 v Kolíně nad Rýnem u prof. Hermanna Kellenbenze a v rámci prestižního stipendia nadace Alexander von Humboldt-Stiftung v Bonnu v letech 1968–1969. Výsledky své práce publikoval i v zahraničí. Poslední tvůrčí počín prof. Jindry představuje v roce 2021 vydaná objemná monografie „Střední Evropa ve zbrani 1815–1914. Sto let rozvoje moderního zbrojního průmyslu v císařském Rakousku, v českých zemích a v Prusku-Německu“ (Nakladatelství Karolinum).

Rovina organizační (a také administrativní) je spjata se společenskými aktivitami prof. Jindry, zejména Občanským fórem na fakultě v roce 1989. Za nejvýznamnější vklad, a tedy i jakýsi „živý“ odkaz prof. Jindry do historie jako oboru, lze bezesporu považovat iniciaci založení nové katedry (a posléze Ústavu) hospodářských a sociálních dějin v květnu 1990 včetně koncepce a obsahového a pedagogického ukotvení tohoto oboru, i vydávání dobově zcela ojedinělého cizojazyčného periodika Prague Economic and Social History Papers/Prager wirtschafts- und sozialhistorische Mitteilungen (WISOHIM). Prof. Jindra se záhy stal vedoucím katedry a po její transformaci na ústav jeho prvním ředitelem. Po odchodu z ředitelské funkce ještě několik let přednášel, byl platným členem oborové rady hospodářských a sociálních dějin a členem komisí na různých úrovních, stejně jako členem redakčních rad odborných časopisů (např. Hospodářské dějiny – Economic history, WISOHIM) i odborných společností (Společnost pro hospodářské a sociální dějiny ČR). I na zaslouženém odpočinku byl vědecky činný, působil jako oponent řady kvalifikačních prací a posudků, poskytoval odborné konzultace a pečlivě sledoval tvůrčí počiny členů ústavu.

Prof. Jindra byl vědecky aktivní do posledních dní, kdy pracoval na pokračování syntézy dějin firmy Krupp za první světové války do roku 1919 a připravoval úvodní kapitolu do vysokoškolské učebnice hospodářských dějin českých zemí a

Československa pro období 1918–1989.

Prof. Zdeněk Jindra zůstane v naší paměti. Čest jeho památce!

Prof. PhDr. Ivan Jakubec, CSc.,
za Ústav hospodářských a sociálních dějin FF UK